

zákona bylo vysloveno propadnutí 53 zabavených párů bot, a označuje výrok ten jako nepřipustný a přičící se zákonu. Pokud námitka ta uplatňuje zmateční důvod ve smyslu § 281 čís. 11 tr. ř., že soud při výměře trestu překročil svou trestní pravomoc, je neodůvodněna. Dovožujíc totiž, že Vilém N., zaplativ boty ty a převzav je prohlášením, stal se jich vlastníkem, vychází stížnost z názoru, jakoby § 20. lichevního zákona připouštěl jen prohlášení takových předmětů potřeby za propadlé, které jsou vlastnictvím pachatele nebo neznámých osob, které se trestného činu účastnily jako pomocníci. Tento názor však nenalézá opory v citovaném zákonném ustanovení, dle něhož lze vysloviti, že předměty potřeby, k nimž se trestný čin vztahuje, nebo výtěžek propadají ve prospěch státu, bez rozdílu, náležejí-li pachateli čili nic. Nerozeznává se tedy mezi osobami na trestném činu jakkoli účastněnými, a osobami, které na něm podílu naprosto nebraly. Ostatně námitkou svojí sleduje stěžovatel vlastně zájem Viléma N-a, nikoliv zájem vlastní, takže již z tohoto důvodu stížnost nelze uznati za oprávněnou (§§ 282, 283 tr. ř.).

Čís. 402.

Osoba, z jejíhož držení byla věc odňata, může býti rozdílnou od osoby, jež byla krádeží poškozena.

Lhostejno, zda službodárce (§ 176 II b) tr. zák.) nebo zaměstnavatel (§ 176 II. c) tr. zák.) jest osobou fysickou či osobou právnickou.

(Rozh. ze dne 23. března 1921, Kr I 725/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. července 1920, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže podle § 171, 176 II. c) tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti dle čís. 10 § 281 tr. ř. namítá stížnost, že skutková podstata zločinu krádeže není splněna jednak proto, že zásilka, na níž krádež obžalovanými byla spáchána, nebyla vlastnictvím dráhy, ba ani se nenacházela v její držbě, mimo to pak prý nelze u dráhy jakožto právnické osoby mluviti o krádeži, spáchané na zaměstnavateli, t. j. na tom, kdo dělníka k určité práci byl zjednal a jemuž přísluší udíletí jemu příkazy. Sám rozsudek naznačuje prý to tím, že soukromoprávní nárok přiznává Oldřichu W-ovi, k němuž prý obžalovaní nebyli v žádném poměru služebním. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Pro posouzení otázky je v prvé řadě směrodatným ustanovení § 171 tr. zák., dle něhož nijak nesejde na tom, kdo je vlastníkem odcizené věci, nýbrž jen na tom, byla-li odejmuta z držení osoby, rozdílné od osoby pachatelovy. Pod pojem držení ve smyslu trestněprávním pak spadá zcela nepochybně i pouhá detence jakožto poměr, umožňující, by s věcí skutečně bylo nakládáno, spojený s vůlí, tuto možnost udržeti v působnosti. Může tedy osoba, z jejíhož držení věc byla odňata, býti v tom kterém případě rozdílnou od osoby, jež krádeží byla poškozena, i dovolává se stížnost na

podporu svého stanoviska nepřipadně i výroku nalézacího soudu o nárocích soukromoprávných, kterým ostatně nejen jmenovaný Oldřich W., nýbrž i železniční erár se svými nároky dle § 366 tr. ř. byli odkázáni na pořad práva soukromého. Nelze pak seznati, proč by, pokud jde o zaměstnavatele, mělo býti rozeznáváno mezi osobami fyzickými na straně jedné a osobami právníckými na straně druhé. Důvod zvýšené trestnosti, záležející v tom, že se následkem poměru, v němž jest pachatel ku svému službodárci (§ 176 II b) tr. zák.) nebo zaměstnavateli (§ 176 II c) tr. zák.), nelze oproti krádežím náležitě chrániti a že se pachatel krádeží na svém službodárci nebo zaměstnavateli dopouští hrubého porušení důvěry, je v obojím případě stejným právem na místě, rozdíl pak spočívající v tom, že právnícké osoby přijímají osoby služebné a zjednávají osoby na práci prostřednictvím osoby fyzických jako svých zástupců, na věci ničeho nemění. Čin obžalovaných měl sice správně podřaděn býti skutkové podstatě zločinu krádeže ve smyslu § 176 II b) tr. zák., než tím, že v něm nalézací soud shledal zločinnou kvalifikaci dle § 176 II c) tr. zák. nedoznali obžalovaní nižádné újmy.

Čís. 403.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Poměr § 13 cit. zákona k § 12 téhož zákona a k § 482 tr. zák.

Odepření prodeje ve smyslu § 13 lichevního zákona není obmezeno na předměty denní potřeby a vztahuje se i na případy, kdy nakupuje ne-spotřebitel.

(Rozh. ze dne 23. března 1921, Kr I 760/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Plzni ze dne 27. srpna 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 13 zákona ze dne 17. října 1919, č. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Vycházejíc z názoru, že trestním ustanovením § 13 zákona o trestání válečné lichvy byl nahrazen a zostřen předpis § 482 tr. zák. a že zejména i předpokladem skutkové podstaty dle § 13 lichevního zákona stejně jako u přečinu dle § 12 téhož zákona jest zastavení nebo podstatné obmezení veřejného prodeje předmětů potřeby, dovozuje stížnost s hlediska zmatku dle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že by jinak zákonné předpoklady přečinu dle § 12 byly méně těžké nežli podmínky trestnosti dle § 13, ačkoliv se v tomto případě jedná o čin méně trestný (t. j. méně trestuhodný) než v případě onom. Než již rozhodovací důvody v odpor vzatého rozsudku uvádějí správně, že nikoliv trestní ustanovení § 13, nýbrž naopak ustanovení § 12 lichevního zákona nastoupilo na místo § 482 tr. zák. čili přesněji řečeno, že posléz uvedeným ustanovením lichevního zákona měly, ač ovšem na daleko širším podkladě a také co do trestů nepoměrně přísněji, býti podrobeny trestnímu stíhání výstřelky nekalého obchodování, rozbujevší se následkem poměrů vyvolaných válkou, obdobné onomu trestnému jednání, které za dob normálních podléhá stíhání dle § 482 tr. zák. Naproti tomu je ustanovení § 13 lichevního zákona, nebyvši obsaženo v žádném